

БРОЈ 10 ЛЕПТА

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Франковој бр. 20.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

„Народ“ излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у Франковој улици бр. 20.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

За Велику Србију

Лондон, 15 септембра

Г. Асквит држао је данас један сјајан говор, рекавши да Србија мора бити не само васпостављена већ да јој се мора омогућити и природно проширење. „Не смеју се заборавити, рекао је говорник, захтеви Јужних Словена. Овим ратом решиће се проблеми национални на основу племенског сродства, историјских традиција и садашњих жеља становника“.

Сва штампа одобрава једнодушно овај говор, изјављујући да је то жеља целог британског народа.

„Пел Мел Газет“ вели: „Мучионице и тамнице централне Европе морају бити отворене а жртве тејтонско-мађарске тираније добити слободу. Србија има да буде проширена тако да окупи око себе све своје сеплеменике истих тежња и осећања“. (Нарочити извештај Ратног Пресбирао).

Италија и Србија

Г. др. Р. А. Рајс пише швајцарским листовима:

У више махова сам вам писао о потреби тесног споразума па чак и савеза између Србије и Италије. Тада сам изложио да су главни интереси обеју земаља истовестни, јер главни циљ мора да им буде одбрана против германске најезде, а затим трговачке и индустријске размене. Обе земље имају исте непријатеље: Немачку, и нарочито Аустро-Угарску, чије је распарчање потребно и за Италију и за Србију.

Када је Италија ушла у рат, овај је савез за многе изгледао врло проблематичан. Али је време учинило своје. Срби и Италијани дошли су у ближи додир. Њихови војници борили су се раме уз раме. Они су искрено признали једни другима међусобне заслуге и пријатељство које се између њих развило, сваким даном све веће. Ти људи, који су се пре тога знали само по борбама које су међу собом водила њихова неослобођена браћа, борбама које је изазивала Аустро-Угарска под чијим су јармом грцали и једни и други, убрзо су увидели да се, као синови подједнако демократских земаља, морају споразумети.

Италијанско - српска сарадња на македонском фронту имала је одлучног утицаја. Никаква тесногруда империјалистичка кампања неће више моћи да наведе те ратне другове да прекрше своје пријатељство.

Дипломација је пошла за примером војске. Мало по мало она је постала приступачнија и попустљивија. И она је разумела да међусобна трвења могу само да послуже за једничком непријатељу. Стари и поштовани Пашић, разговарао је са својим италијанским колегом најпре у Паризу, а после и у Риму по срдачном позиву који му је учињен. Нешто мало пре одласка Г. Пашића у Рим, Краљевић Александар је послао генерала Васића, да однесе његовом ујаку српску медаљу за храброст и висока одликовања италијанским генералима. Солунски изасланици су били врло срдачно примљени на фронту од генерала Кадорне. Они су се тамо дивили организацији италијанске војске и храбрости трупа, а оданде су се вратили одушевљени и више него икад уверени у искрено пријатељство Италије према Србији.

Све су то знаци великог зближења између обеју земаља. Али има још један факт, који то очевидно доказује. Југословенски комитет и српска влада, објавили су у јулу месецу један манифест у коме је изражена воља Срба, Хрвата и Словенаца, да у будуће буду сједињени у једну краљевину која ће стајати под скиптром демократске народне династије Карађорђевића. Познато је подозрење које је један део италијанске штампе показивао према југословенској идеји. Питање је било како ће Италија да

прими овај толико важан чин? И ето целокупна Италија га је примила са великим задовољством. Сада је италијански народ уверен да је то борба на живот и на смрт између Југословена и њихових аустро-угарских угуњетача.

Тај је народ решен да овим последњим а помогне у борби против заједничког непријатеља, а како би могао то боље учинити него помажући им да организују њихово национално јединство, као што је то Италија почела у своје време и као што сада своје уједињење завршава. Разуме се, да ће бити деликатних питања за решавање, нарочито у погледу граница. Са обе стране мораће бити попустљивости. Али обе стране ће унети добре воље, јер знају, да су данас пријатељи који су своје пријатељство засновали и запечатали крвљу у страшној борби за право и слободу против тираније и ропства.

Аустрија потпуно осећа важност промене која је извршена у италијанско-српским односима. Она је шпекулисала на завери између обеју земаља. Срдачан споразум, који је извршен, а који ће, надајмо се, довести и до савеза, страшно их плаши. Довољно је читати њихове новине па се о том уверити. Њихов званични лист у окупираној Србији, »Београдске Новине« отишао је дотле, да је издао један додаток штампан ћирилицом, и ако је ова последња до сада била најстрожије забрањена од бечке и пештанске владе. Тај додаток, који је намењен српском сељаку, не садржи ништа друго до страховите нападе против Пашића и југословенског манифеста. Циљ тих напада јасно је провидан и они ће италијанским пријатељима показати, да нису своје поверење рђаво поставили.

Др. Р. А. Рајс

КАЈМАКЧАЛАН

На данашњи дан прошле године наше храбре трупе заузеле су Кајмакчалан, најјачи и најутврђенији положај на солунском фронту. Падом Кајмакчалана објављен је поче-

так ослобођења Србије и нов величанствен подвиг опорављене Српске војске, коме се вадивео цео свет.

У овој великој битки најочито се одликовали пукови Дринске Дивизије и VII пук, који су својим јунашвом и самопрегоревањем надмашили и највећа ирегнућа те врсте.

Нека је слава и част борцима, који у овој битки положише своје животе, за част и величину Отаџбине.

ЗВЕЗДИЦЕ

Американски »Србобран« објављује, да је потребан свештеник за једно тамошње српско место, па додаје: »Могу се јавити само они, који никада нису живели у томе месту“.

Гаргантуа

КРАТКЕ ДЕПЕШЕ

Атина. — Г. Венизелос је одлучио да се сува од 170000 драхми, која је скупљена придозима за подизање споменика бив. краљу Константину, употреби за прославу стогодишњице независности Грчке.

Цирих. — Турски министар војни, Енвер Паша, конференсио је у Берлину са генералима Хиенденбургом и Лудендорфом, и одмах је отпутовао за Цариград.

Амстердам. — Због велике оскудице у угљу, смањиле се знатно фабрикација хартије у Холандији, почевши од 1 октобра.

Вашигтон. — Француској је дат нов аванс од 40 милиона долара. Свега је Савезницима дато аванса две милијарде и 468 милиона долара.

КЕРЕНСКИ И СОВЈЕТ

Петроград, 17 септ.

Делегати Совјета изјавили су Керенском:

»Интерес отаџбине захтева, да се ни једна странка, како политичка тако

и социјална, не сме мешати у војне послове.

Наша странка оставља вама сву власт, која вам привремено припада као војном диктатору, и цео наш посао биће чисто консултативан. Ми ћемо радити за добро наше отаџбине, и нећемо вас напустити до крајње победе«.

Г. Керенски захвалио се делегатима Совјета, који је без прекида радио за добро отаџбине.

ЗАРАЗА У БЕРЛИНУ

Лондон, 16 септ.

»Морген Пост« јавља, да се епидемија дизентерије, која бесни у Берлину, компликовала појавом епидемије шарлаха и дифтерије. Последње недеље забележено је у Берлину 160 случајева дизентерије и 200 случајева шарлаха и дифтерије.

АЛЗАС И ЛОРЕН

Цирих, 17 септ.

Немачка штампа опширно пише о решењу питања о Алзасу и Лорену. »Франкфуртер Цајтунг« каже: »Радикално решење питања о Алзасу и Лорену било би, да се овим провинцијама да најшира аутономија под управом Немачке. Парламент који би се установио, имао би да реши сва унутрашња питања.«

Чује се, да ће Рајхстаг, у првој идућој сесији, дефинитивно решити питање о Алзасу и Лорену.

СТРАШНА ПОПЛАВА

Лондон, 17 септ.

Због скорашње поплаве у Кини остало је без крова три милиона лица. Неизрачуњив је број потопљених. У Ховону, Хупену и у Хули може се ићи на северни део Кине само лађама. Кинески Црвени Крст обратио се свима државама за помоћ.

Војска Демократије

Једно маневарско поље, опкољено баракама и кућицама од црвених цигаља, читаво село војничко, које врло лепо изгледа у зеленим рудинама, уоквирено зеленом шумом и плавим хоризонтом, а у даљини, у дну пеззажа, кривудава и сјајна линија реке. Маса света у празничном оделу дошла је на свечаност, која се држи поводом унапређења нових официра у официрској школи у Форт Миеру. После три месеца рада и вежбања, пук слушалаца добија данас своје официрске дипломе из руку министра војног а у присуству председника Републике.

Оштри звукови малих америчких труба поздрављају долазак председника Вилсона, опкољеног вечито истом пратњом мотоциклиста, прибијених уз сам аутомобил, и малих коњаника у великим шеширима. Врло просто одевен, прав, висок, снажан, у лицу румен, председник свуда око себе својом личношћу улива поштовање.

Према вековној традицији, која постоји свуда у Сједињеним Државама, и ова је свечаност отпочела молитвом. Пуковник Фентон, командант школе, очевидно горд на свој посао, држао је трупи после молитве сјајан говор о војнич-

